

Czarliński Emil

Data urodzenia: 1833

ziemianin, działacz społeczno-polityczny i gospodarczy, poseł do parlamentu północno-niemieckiego (1867–1871) i sejmu pruskiego (1874–1877), właściciel majątku ziemskiego w Brąchnówku (pow. toruński), współzałożyciel Towarzystwa Naukowego w Toruniu, członek zwykły w l. 1875–1911.

Urodził się 5 maja 1833 r. w Chwarznie w pow. kościerskim (obecnie dzielnica Gdyni) w rodzinie ziemiańskiej Felicjana i Emilii z Rokickich. Jeszcze w gimnazjum brał udział w powstaniu wielkopolskim w 1848 r. Studiował prawo we Wrocławiu i Berlinie. W 1862 r. kupił majątek ziemski w Brąchnówku (pow. toruński), w którym gospodarował niemal do śmierci. W czasie powstania styczniowego należał do konspiracji pomorskiej, angażując się w przerzut broni i ekwipunku do Królestwa Polskiego, za co został aresztowany w 1864 r. Później w duchu pracy organicznej angażował się w działalność wielu towarzystw gospodarczych i oświatowych. Od 1865 r. był prezesem Towarzystwa Rolniczego Ziemi Chełmińskiej. Brał udział w zebraniu założycielskim TNT 16 grudnia 1875 r. Wiele wysiłku wkładał w działalność na rzecz nauczania języka polskiego, pomocy stypendialnej dla potrzebującej młodzieży oraz wspierania Kościoła katolickiego. W tej ostatniej kwestii współpracował z politykami partii Centrum na niwie parlamentarnej – w l. 1867–1871 jako poseł do parlamentu Związku Północno-Niemieckiego, a w l. 1874–1877 jako poseł do sejmu pruskiego. Zmarł 21 marca 1913 r. w Chełmnie.

Literatura:

1. Mańkowski A., *Czarliński Emil (1833–1913)*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 4, red. W. Konopczyński, Kraków 1938, s. 197–198.
2. Wierchosławski S., *Czarliński Emil*, [w:] *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 1, red. S. Gierszewski, Gdańsk 1992, s. 262–264.

Tomasz Łaskiewicz